

Vestland Høgres programutkast

VALPERIODE 2023-2027

VESTLAND HØGRE

1 Vestland på sitt beste- med moglegheiter for alle

2 Vestland er kyst, fjordar, dalar og fjell. Men viktigast er dei som bur her, vestlendingane. Det er
3 vestlendingane som kan ta tak i dei store og rike moglegheitene og har vyar for framtida. Det er dei
4 som kan gjere Vestland best på tenester og best på berekraftig vekst. Vestlendingen kjenner styrken
5 til Vestland, moglegheitene og kva som må til for å skape meir og nå nye mål.

6
7 Vestland har store moglegheiter og ubrukt potensiale. Vi har teknologi og kompetanse i verdensklasse,
8 vi har den vakraste naturen, Noregs vakraste byar og vi har menneska som står klare til å løyse
9 utfordringane i verda. For å lukkast må Vestland bli flinkare til å seie ja til å gjere det enklare for
10 enkeltmenneske og verksemder å nå sine mål.

11
12 Fylkeskommunen har mange utfordringar dei neste fire åra. Vi har mellom anna store etterslep på
13 vedlikehald og rassikring av veg. Samtidig ser vi at det er mindre valfridom innan vidaregåande
14 opplæring. Vi har ein krevjande kraftsituasjon i fylket vårt, der behovet for meir kraft og betre nett
15 er stort. For Høgre vil det bli viktig å finne gode løysingar på desse utfordringane saman med gode
16 samarbeidsparti.

17
18 Høgre er klar til å ta leiarship i Vestland fylkeskommune, for trygg økonomisk styring med gode
19 løysingar for innbyggjarar, bedrifter og lokalsamfunn. Høgre ser den noverande
20 formannskapsmodellen som mest tenleg for å sikre brei politisk deltaking, på solid fagleg grunnlag,
21 med stor grad av openheit og forsvarleg ressursbruk.

22
23 **DISSENS 1 på punkt 19-20: «Høgre ynskjer parlamentarisme for å sikre sterkare politisk styring,
24 større grad av openheit og forsvarleg ressursbruk».**

25 **Dissensen støttes av John Andre Kongsvik og Kåre Martin Kleppe.**

26
27 Høgre vil legge FNs berekraftsmål til grunn for vårt politiske arbeid.

28

29 Vestland Høgre vil:

- 30 • Innføre fritt skuleval i heile Vestland med reisetidsgaranti
- 31 • Gjere det enklare og meir attraktivt å reise kollektivt
- 32 • Bygge infrastruktur for tryggleik og vekst
- 33 • Ta Vestlandet sitt sterke ressursgrunnlag i bruk til berekraftig vekst
- 34 • Utvikle Vestland i samarbeid, med innbyggjarar, næringsliv og kommunar
- 35 • Framheva Bergen sin posisjon som senter og motor for framgang i heile fylket
- 36 • Ha meir handlekraft og auke tempo i politiske prosessar
- 37 • Vere garantisten for at Vestland skal få realisert våre viktige samferdselsprosjekt

38

39

40	Innhald	
41	<i>Vekstregion Vestland</i>	3
42	Samarbeid for berekraftig vekst	3
43	Reiseliv	4
44	Marine næringer	4
45	Landbruk	5
46	Industri	5
47	Klima og miljø	5
48	Naturmangfold og vern	6
49	<i>Energiregion Vestland</i>	7
50	<i>Kunnskapsskulen Vestland</i>	8
51	Læreren	9
52	Yrkesfag	9
53	Fagskulen	9
54	Betre læringsmiljø	10
55	<i>Samferdsle</i>	11
56	Riksveger	11
57	Rassikring av riksvegar	11
58	Jernbane	12
59	Fylkesvegar	12
60	Kollektivtransport	12
61	Ferjer og hurtigbåt	13
62	Fly	14
63	Sjø- og skipstrafikk	14
64	<i>Kultur, frivillighet og idrett</i>	15
65	Idretten i Vestland	15
66	Kultur	15
67	Frivillighet	15
68	<i>Helse</i>	17
69	Folkehelse- aktiv heile livet	17
70	Tannhelse	17
71		
72		

73 Vekstregion Vestland

74 Vestland har eit sterkt næringsliv, med stort potensiale for vekst. Høgre vil at Vestland sitt
75 næringsarbeid skal ha eit Ja-engasjement. Ja, til nye prosjekt og idear, jobbskaping,
76 gründerverksemd, nyskaping og sterke lokalsamfunn i heile Vestland.

77

78 Høgre vil jobbe for at Vestland vert det fremste vekst- og verdiskapingsfylket i landet. Vi vil gjennom
79 auka samarbeid og innovasjon bygge Vestland til ein arbeidsregion som beheld og tiltrekk seg
80 kompetanse.

81

82 Vestland Høgre vil:

- 83 • Etablera arenaer for sterkare samarbeid og dialog mellom fylkeskommunen og næringslivet
- 84 • Bidra til kompetanseutvikling og forskning som fremjar næringsutvikling
- 85 • At Vestland Fylkeskommune skal vere ein konstruktiv samarbeidspartner for å få
- 86 kunnskapsinstitusjonane, næringslivet og kommunane til å samarbeide tettare.
- 87 • Støtta opp under næringshagar, kunnskapsparkar og klyngefellesskap for at desse skal kunna
- 88 bidra på best mogeleg måte i næringsutviklinga i Vestland.
- 89 • Ha ei sterk satsing på gründerverksemd.
- 90 • At næringsutvikling skal være eit premiss ved utbygging av infrastruktur.
- 91 • At regionale planar skal ha vekt på handlingsrom og moglegheiter for næringsutvikling.
- 92 • Sikre god tilgang til næringsområde i heile fylket.
- 93 • Bruke fylkeskommunens regionale utviklingsmidlar til å opprette trainee- og
- 94 praktikantstillingar, med mål om å skape, fornye og utvikle næringsliv i distrikta.
- 95 • Ha god digital infrastruktur i heile fylket.
- 96 • Redusera unødvendig byråkrati.
- 97 • Fylkeskommunen skal tilby flere læreplassar og sommarjobbar.
- 98 • Jobbe for berekraftige og innovative innkjøp som og legg vekt på bruk av lærlingar i
- 99 kontraktar.
- 100 • Arbeide for en felles plan for å kople aktørar og tette kompetansegapet innanfor berekraftig
- 101 næringsliv, også kalla ein «action platform».
- 102 • Styrke Bergen sin posisjon som havhovudstad, både nasjonalt og internasjonal.

103

104 Samarbeid for berekraftig vekst

105 Vestland Fylkeskommune har ei viktig rolle som tilretteleggjar for god, trygg og attraktiv
106 samfunnsutvikling.

107

108 Høgre vil at fylkeskommunen utøver denne rolla i nært samarbeid med kommunane, næringslivet,
109 lag og organisasjonar. Fylkeskommunen skal støtte opp om dei gode ideane, og vere ein
110 tilretteleggjar, støttespelar og ressurs. Kommunane har hovudansvaret i plansaker. Høgre er
111 oppteken av at fylkeskommunen ikkje skal vera ein «overkommune».

112

113 Vestland Høgre vil:

- 114 • Arbeida for å innskrenke fylkeskommunen og statsforvaltaren sitt høve til å kome med
115 motsegner til kommunale vedtak, og for at eventuelle motsegner blir grunngeve og løyst i
116 dialog med kommunen.
- 117 • At fylkeskommunen skal bistå med erfaring og kompetanse til kommunane innan samfunns-
118 og næringsutvikling.
- 119

120 Reiseliv

121 Vestland er eit stort og attraktivt reisemål for både norske og utanlandske gjestar. Reiselivet betyr
122 svært mykje for næringsaktivitet, sysselsetjing og servicetilbod i heile fylket. Høgre vil legge til rette
123 for å utnytte det store potensialet for vekst, med vekt på berekraft og næringsvennlege
124 rammevilkår.

125

126 Vestland Høgre vil:

- 127 • Styrke Vestland sin posisjon som det fremste reisemålet i landet
- 128 • Satse særleg på å utvikle heilårsaktivitetar/heilårsdestinasjonar
- 129 • Støtte tiltak som hevar kvaliteten på reiselivsprodukta
- 130 • Arbeide for utdanningstilbod som sikrar naudsynt kompetanse og rekruttering til
131 reiselivsnæringa
- 132 • Stimulere til auka samhandling mellom fylkets mangfaldige attraksjonar, slik at besøkande
133 kan bli verande lenger
- 134 • Støtte tiltak for å marknadsføre regionen både nasjonalt og internasjonalt
- 135 • Inkludere reiselivsnæringa når transporttilbodet skal utformast
- 136 • Evaluere og tilpasse verkemidla til reiseliv og destinasjonsutvikling
- 137

138 Marine næringer

139 Vestland har ei stor sjømatnæring, knytt til både tradisjonelt fiskeri og havbruk. Høgre vil leggja til
140 retta for auka verdiskaping og fleire sysselsette i denne viktige næringa.

141

142 Vestland Høgre vil:

- 143 • Ha sterkare satsing på berekraftig vekst i dei marine næringane
- 144 • Ha gode prosessar og planar som sikrar areal og infrastruktur
- 145 • Støtte tiltak som tek Vestland frå raudt til grønt i trafikklyssystemet for å unngå å redusere
146 produksjonen
- 147 • Støtte tiltak som sikrar gode miljøløysingar i næringa
- 148 • Arbeide for gode utdanningstilbod som sikrar naudsynt kompetanse og rekruttering
- 149 • Jobbe for at det ikkje skal bli innført grunnrenteskatt
- 150 • Jobbe for å vidareføre havbruksfondet, og sikre at midlane i fondet går til vertskommunane-
151 og fylka.
- 152

153 Landbruk

154 Vestland er eit stort landbruksfylke med ein variert bruksstruktur. Det gjev grunnlag for
155 arbeidsplassar, skjøttar kulturlandskap og bidreg til busetnad i heile fylket. Høgre vil at Vestland skal
156 ha eit levande og nyskapande landbruk som leverer kvalitetsprodukt og gjev viktige arbeidsplassar.
157

158 Vestland Høgre vil:

- 159 • Bevare eit berekraftig og konkurransedyktig landbruk i heile fylket, og leggje til rette for
160 fornuftig bruk av naturressursane
- 161 • Arbeide for å styrke landbruket gjennom forenkling av lovar, reglar og støtteordningar
- 162 • Støtte opp om landbrukets betydning for reiseliv og kulturlandskap
- 163 • Legge til rette for auka hogst og planting gjennom ei aktiv skogforvaltning
- 164 • Støtte tiltak for auka satsing på frukt og grønt
- 165 • Arbeide for å styrke bonden sin råderett over eige areal
- 166 • Ta initiativ til at Vestland blir en pilot for ei panteordning på landbruksplast
167

168 Industri

169 Vestland er eit viktig industrifylke, med omfattande eksport. Høgre vil ha industriutvikling som
170 byggjer på dei etablerte verksemdene, samtidig som ein legg til rette for nyetableringar og
171 knoppskyting.
172

173 Vestland Høgre vil:

- 174 • Legge til rette for vekst i eksisterande og ny industri
- 175 • Sørge for at bedriftene kan utnytte det ressursgrunnlaget og kompetansen vi har til ny
176 industriutvikling
- 177 • Bidra til å auke produksjon og eksport av industrivarer
178

179 Klima og miljø

180 Verda må redusere klimagassutsleppa sine. Det betyr at alle må ta ansvar, også Vestland
181 fylkeskommune. I tida framover må vi difor prioritere løysingar der vi reduserer utslepp og tar
182 berekraftige val for miljøet. Samtidig er det viktig for Høgre å kunne ha to tankar i hovudet samtidig.
183 Vi skal kutta utslepp, ikkje stoppe utviklinga.
184

185 Vestland Høgre vil:

- 186 • At Vestland skal stå i front i det grønne skiftet
- 187 • Utarbeide ein konkret plan for korleis ein skal kutte utslepp i Vestland
- 188 • Føre ein klimapolitikk på lag med folk, kommunar og næringslivet
- 189 • Stille krav til innføring av klimamål på linje med Parisavtalen for fylkeskommunale bedrifter
- 190 • Satse på utbygging av grønne knutepunkt.
191

192 Naturmangfold og vern

193 Det er viktig å ta vare på naturmangfold og verneverdiar. Vestland har nasjonalparkar, naturreservat,
194 landskapsvernområde og fleire verna vassdrag. Vestland har og regional plan for miljøvennleg
195 vassforvaltning. Høgre vil sikre god forvaltning av desse verdiane, gjennom sterk lokal og regional
196 deltaking. Vern skal ikkje vere til hinder for forsvarlege næringsaktivitetar.

197

198 **Vestland Høgre vil:**

- 199 • Styrkje lokal og regional innverknad i forvaltninga
- 200 • Støtte tiltak som sikrar betre miljøløysingar mellom anna tilknytt vatn
- 201 • Ha gode kost-nytte vurderingar knytt til aktuelle tiltak
- 202 • At vern ikkje skal være til hinder for næringsaktivitetar som ikkje forringar verneverdiane
- 203 • Verne naturverdier gjennom god forvaltning fremfor oppretting av verneområder.

204

205 Energiregion Vestland

206 Vestland har stor produksjon av elektrisk energi. I tillegg kjem olje og gass frå havområda utanfor
207 kysten av Vestland.

208

209 Høgre vil arbeide for at Vestland skal ha rikeleg og rimeleg fornybar energi. Høgre meiner at
210 Vestland kan, og må ta ei større rolle i å framskaffa meir miljøvennleg kraft og ta denne i bruk til
211 elektrifisering, omstilling og grønt skifte.

212

213 Høgre vil ha ei berekraftig olje- og gassnæring, som sikrar verdiskaping og eit solid økonomisk og
214 teknologisk grunnlag for omstilling.

215

216 Vestland Høgre vil:

- 217 • Bygge meir fornybar energi for å møte auka behov.
- 218 • Støtta nye vasskraftprosjekt, inkludert i verna vassdrag og i kombinasjon med
219 flaumdemping. Ingen verna vassdrag bør vere varig fritatt ny gjennomgang.
- 220 • Ha sterk satsing på vasskraft, solkraft og havvind, med opning for vind på land der det har
221 lokal forankring.

222

223 **DISSENS 2 på punkt 218: «Ha sterk satsing på vasskraft, solkraft og vindkraft».**

224 **Dissensen støttes av Elias Eide, Berit Anita Larsen og John Andre Kongsvik.**

225 **(Dissensbegrunnelse nederst i dokumentet)**

226

- 227 • At vertskommunar skal ha sin rettmessige del av verdiskapinga – både knytt til vasskraft og
228 vindkraft.
- 229 • Ha ei berekraftig olje- og gassnæring.
- 230 • Ha snarleg utbygging av infrastruktur for å dekke det stadig aukande behovet for kraft.
- 231 • Jobbe for at NVE får auka kapasitet til raskare å behandle konsesjonssøknader som gjeld
232 auka produksjon.
- 233 • At Vestland skal bli verdsledande på ny fornybar energiteknologi, og legge til rette for
234 eksport av teknologien.
- 235 • Auke bruken av solceller og naturtak på fylkeskommunale tak og bygningsmasse der det er
236 hensiktsmessig.
- 237 • Jobbe for å utjamne flaskehalsar på straumnettet.
- 238 • Aktivt bruke norsk olje- og gasskompetanse til å utvikle ny grønt teknologi og nye grøne
239 næringer.

240

241 Kunnskapsskulen Vestland

242 I Vestland skal alle elevar ha like moglegheiter til å lære og utvikle seg uavhengig av bustad eller
243 sosial bakgrunn. Vårt mål er difor at vestlandsskulen skal vere Noregs beste skule. Skulen sitt
244 primærroppdrag er å bidra til læring, og dette må difor prioriterast høgst.

245

246 Vestland Høgre vil gjeninnføre fritt skuleval i Vestland med ein reisegaranti. Det betyr at elevane
247 sjølv kan velje den skulen dei vil gå på, men at ein og sørger for at ingen får uhensiktsmessig lang
248 reiseveg til skulen.

249

250 Skuleforskning gjennom dei siste 20 åra viser at overgangen frå ungdomsskulen til vidaregåande er
251 tøff for mange elevar. Ein faktor er at mange elevar slit med å føle tilhøyrsløse med eit nytt miljø eller
252 at dei ikkje veljer rett retning. Å sikre både eit godt læringsmiljø og ei rådgjevingsteneste som ser
253 kvar enkelt elev er viktig for å hindre fråfall i den vidaregåande skulen.

254

255 Skulen skal tilpasse seg eleven, ikkje omvendt. Dersom nokre løysingar sørger for at fleire opplev
256 meistringskjensle og trivsel på skulen, så skal Høgre vere den største forkjemparen for det. For Høgre
257 er det viktig at skule får moglegheit til å tilpasse sitt skuletilbod til elevane sitt beste.

258

259 Vestland Høgre vil:

- 260 • Innføre fritt skuleval med reisetidsgaranti
- 261 • Ha miljøkoordinatorar eller tilsvarande tilbod på kvar enkelt vidaregåande skule i Vestland.
- 262 • Sjå på moglegheitene for å tilby livsmeistringskurs til elevar i vidaregåande.
- 263 • Auke kontakten mellom elevane og frivillige organisasjonar for å bidra til trivsel og samhald
- 264 • Sørge for et tettare samarbeid og informasjonsutveksling mellom grunnskulen- og den
- 265 vidaregåande skolen.
- 266 • Utvide tilbodet med sommarskule for elever som står i fare for å stryke eller ynsker å
- 267 forbetre karakterar.
- 268 • Dra nytte av seniorar sin kompetanse som ressurs ved tilbod om leksehjelp.
- 269 • Full gjennomgang av rådgjevingstenesta og elevoppfølging i Vestland.
- 270 • Sikre at rådgjevarar i grunnskulen har den naudsynte kompetansen for å sikre ei god teneste
- 271 til elevane.
- 272 • Bruke studentar aktivt i undervisning og leksehjelp for å bidra til auka læring og forståing.
- 273 • La enkelte skuler vere pilotskuler innanfor satsingsområde. Eksempelvis realfag eller
- 274 økonomi.
- 275 • Tilby mattekurs for elevar i vidaregåande før skulestart for å oppfriske viktig kompetanse frå
- 276 grunnskulen, etter mal frå høgskulane og universiteta.
- 277 • Bidra til å auke det faglege samarbeidet mellom dei vidaregåande skulene.
- 278 • Tilby vidaregåande for vaksne for å sikre at fleire får fagbrev og studiekompetanse.
- 279 • Fortsette å tillatte friskuler i Vestland.
- 280 • La fleire friskuler tilby yrkesfaglege linjer.
- 281 • I større grad ha samarbeid mellom friskuler og offentlege skular, som for eksempel
- 282 karrieredagar og fellesfag.
- 283 • Legge til rette for at elevar i vidaregåande opplæring kan ta fag på høgare nivå.
- 284 • Vere positive til å innføre semestermodell i vidaregåande opplæring.
- 285 • Innføre tilbod om toårig studieførebuande løp.
- 286 • Arbeide for at valfaga blir meir relevante for vidare utdanning.
- 287 • Legge til rette for at elevane får meir kunnskap om privatøkonomi.

- 288 • Gjennomgå opplæringstilbodet i Vestland i samsvar med elevane sine val og næringslivets
289 behov.
290 • Gjennomføre eit prøveprosjekt med Honours-program i vidaregåande skule.
291

292 Læreren

293 Ein god lærar er heilt avgjerande for elevane si læring i klasserommet og kjensle av meistring. Ingen
294 elevar er like, og det er viktig at vi har dyktige lærarar som ser kvar enkelt elev. Vi veit at fråfallet
295 blant nye lærarar er størst i starten av karrieren. For Høgre er det viktig å bidra til at fleire lærarar
296 blir verande i yrket, og at dei vidaregåande skulane i Vestland som ein attraktiv arbeidsplass.

297

298 Vestland Høgre vil:

- 299 • Innføre ei mentorordning for alle nytilsette lærarar i vidaregåande skule
- 300 • Opne for at lærarar kan hospitere på dei ulike vidaregåande skulane for å utveksle erfaring
301 og kunnskap
- 302 • Auke dei økonomiske rammene i skulen
- 303 • Gjeninnføre lærarevaluering for å sikre høg kvalitet på undervisninga
- 304 • Legge til rette for meir etter- og vidareutdanning av lærarar
- 305 • Gjennomgå den administrative organiseringa av skulesektoren
- 306

307 Yrkesfag

308 Norge manglar arbeidskraft, særleg fagarbeidarar. Vi må difor forsterke den positive utviklinga kor
309 fleire søker yrkesfag. Då må vi auka rekrutteringa vidare, men også sikre tilstrekkelege tilbod. I tillegg
310 må vi styrke tilbod som «fagbrev på jobb» som bidreg til å auke kompetansen om næringslivet tilbyr.

311

312 Vestland Høgre vil:

- 313 • Prioritere kjøp av nytt utstyr samtidig som vi dreg nytte av næringslivet sine ressursar
- 314 • Løfte kompetansen blant yrkesfaglærarar, betre ustyrssituasjonen og sikre betre samarbeid
315 mellom skular, fylker, stat og næringslivet
- 316 • Vere positive til nye moglegheiter for å ta fagbrev som sikrar både kvalitet, fleksibilitet og
317 valfridom
- 318 • Legge til rette for fleire profilskular med yrkesfagstema som til dømes reine byggfagskular
- 319 • Prøveordning med utveksling for yrkesfagselevar
- 320 • At tilbodet om skuleplassar for yrkesfag er godt tilpassa arbeidsmarknadens behov og
321 kapasitet til å ta inn lærlingar
- 322 • Gje yrkesfagselevar moglegheit for fordjuping i språkfag
- 323

324 Fagskulen

325 Fagskulen er ein viktig bidragsytar for å utvikle nye, fleksible utdanningstilbod i samarbeid med
326 arbeidslivet. Samtidig er dei avgjerande for å møte behovet for oppdatert og spesialisert
327 kompetanse.

328

329 Vestland Høgre vil:

- 330
- Fagskulen skal bidra til arbeidslivet si utvikling gjennom å styrke kvaliteten og
- 331 arbeidslivsrelevansen i utdanningane
- 332
- Jobbe for å auke fagskulen sin status ytterlegare ved å legge til rette for ein erfaringsbasert
- 333 bachelor i fagskulen
- 334
- Ha høg kvalitet på fagskulane og at desse får etablert seg i større næringsklynger for å sikre
- 335 rekruttering til bedrifter
- 336
- Vidareutvikle det digitale undervisningstilbodet på fagskulane
- 337
- Sjå på moglegheitene for å knytte fagskulane til studentsamskipnadene
- 338

339 Betre læringsmiljø

340 Eit trygt og godt læringsmiljø hindrar fråfall. Alle har ei psykisk helse, difor må dette prioriterast like

341 høgt som den fysiske helsa vår. Vestland Høgre har som mål å ha dei skulane i landet med det beste

342 læringsmiljøet, og ha nulltoleranse mot mobbing.

343

344 Vestland Høgre vil:

- 345
- I samarbeid med kommunane sørge for at dei vidaregåande skulane har tilstrekkeleg med
- 346 helsesjukepleiarar tilgjengeleg.
- 347
- Ha tettare kontakt mellom elevar og føresette fram til dei blir myndige.
- 348
- Opprette eit eige opplegg for gutar der ein senkar terskelen for å oppsøke hjelp og tilby eit
- 349 målretta og tilpassa tilbod.

350

351 Samferdsle

352 God infrastruktur knyter regionen saman, gjer det mogleg å skape gode bu- og arbeidsmarknader og
353 sikrar trygg ferdsle når vi reiser frå A til B. Gode vegar er derfor viktig distriktspolitikk, fordi det gjer
354 det mogleg å bu utanfor byane.

355
356 Effektiv og trygg transport er viktig for næringsutviklinga, innbyggjarane og konkurranseevna i
357 Vestland. Høgre vil arbeide for at Vestland får sin del av statlege midlar i tråd med vedteken Nasjonal
358 transportplan, og satse på betre mobilitet og løysingar som vil redusere klimagassutsleppa. Vi på
359 Vestlandet må jobbe ekstra hardt for å sørge for at viktige samferdselsprosjekt blir realisert.

360 Riksveger

361 Riksvegane er dei viktigaste gjennomgåande transportårane i fylket, og er staten sitt ansvar.
362 Vestland Høgre arbeider for at Vestland skal få tilført ein større del av dei statlege
363 samferdslemidlane for nødvendig utbygging og modernisering av vegnettet.

364

365 Vestland Høgre vil arbeide for at desse vegprosjekta blir realisert:

- 366 • Rv 555- Sotrasambandet
- 367 • E39- Hordfast Os-Stord
- 368 • E16- Ny veg og bane mellom Bergen og Voss (K5)
- 369 • E39- Storehaugen- Førde
- 370 • E39- Vadheim
- 371 • E134- Ny Røldalstunnel og lang Haukelitunnel
- 372 • Rv13- Utbedring av Rv13 og Vikafjellstunnel
- 373 • E39- Vågsbotn-Klauvaneset
- 374 • E39- Ringvei øst, Vågsbotn-Arna-Fjøsanger
- 375 • Rv15- Opprustning Strynefjellet
- 376 • E134- Bakka-Solheim

377

378 I tillegg ønsker Vestland Høgre konseptvalutgreiing (KVU), og jobbe for oppstart kommunedelplan på
379 E134 med arm til Bergen og Sunnfast.

380 Rassikring av riksvegar

381 Vegane i Vestland har eit enormt behov for å bli rassikra betre. Vi må difor påverke staten som
382 vegeigar til auka satsing på tryggleik gjennom betre vedlikehald og auke i satsing på rassikring. Alle
383 riksvegar bør ha minimum to gode felt, stripe og «ruglefelt». Vestland Høgre vil krevje at staten tek
384 eit større ansvar for at vi kan tilby god regularitet, god kapasitet og miljøvenlege løysingar på ferje-
385 og hurtigbåtane våre.

386

387 Vi må realisere vedtekne rassikringsprosjekt og jobbe for auka finansiering for å kunne realisere
388 fleire viktige prosjekt.

389

390 Jernbane

391 Sjølv om jernbane ikkje er eit fylkeskommunalt ansvar, er det viktig at Vestland jobbar for å få
392 realisert dei prosjekta som er viktige for regionen. Jernbane er ei klimavenleg transportløyising med
393 stor betydning for både næringsliv og innbyggjarar.

394

395 Vestland Høgre vil:

- 396 • Arbeide vidare med god regularitet, kvalitet og føreseielege løysingar på jernbane- og
397 vegprosjektet på Bergensbana og Vossebana
- 398 • Arbeide for realisering av Ringeriksbanen for å sikre ei reisetid mellom Bergen-Oslo på under
399 fire timar.
- 400 • Sikre Flåmsbana sin sterke posisjon.

401

402 Fylkesvegar

403 Av alle rassikringspunkt i landet ligg kring halvparten i Vestland, men vi klarar berre å sikre ein
404 brøkdell med dei midlane vi får frå staten i dag. Vestland har no eit etterslep på nesten 14 milliardar
405 kroner på vegvedlikehald, og då har vi ikkje teke med behovet for investeringar i nye vegar, bruer og
406 tunellar. Med andre ord er det heilt avgjerande at vi jobbar for å få meir pengar av staten til veg,
407 samtidig som vi òg klarer å prioritere det i eige budsjett.

408

409 Vestland Høgre vil:

- 410 • Ha ei offensiv satsing på tryggare og meir effektive vegar med rassikring, tunnelsikring samt
411 utbetring og fornying av eksisterande vegnett.
- 412 • Auke løyvingane til vegvedlikehald.
- 413 • Ha tryggare skulevegar gjennom auka utbygging av gang- og sykkelvegar.
- 414 • Satse på punktutbetringar som siktutbetring og etablering av møteplassar på dei smalaste
415 fylkesvegane.
- 416 • Auke innsatsen for å realisere ferjeavløysingsprosjekt.
- 417 • Ta i bruk samarbeidsløysingar mellom offentlege og private for å løyse
418 samferdsleutbyggingar raskare og rimelegare
- 419 • Få på plass enklare utbyggingavtalar mellom fylkeskommunen og private initiativtakarar.
- 420 • Krevje høgare statlege løyvingar til fylkesvegforemål.

421

422 Kollektivtransport

423 For å lukkast med det grønne skiftet må vi få fleire over på kollektivløysingar. Då må vi sikre meir
424 fleksible løysingar enn det vi har i dag. Vi må sjå på heile prissystemet på nytt og gjere tiltak som gjer
425 det meir attraktivt å velge buss, båt eller bane. Skal vi få til det treng vi òg fleire bussjåførar.

426

427 Vestland Høgre vil:

- 428 • Jobbe vidare for å sikre bybaneutbygging til Åsane.
- 429 • Jobbe for høg statleg medfinansiering av bybaneutbygginga.

- 430 • Ha presise og hyppigare avgangar, særleg i dei tidsromma behovet er størst.
- 431 • Framleis nytte anbod i samferdslesektoren.
- 432 • Etablere fleire innfartsparkeringar.
- 433 • Utreie prinsipp om parkeringsbillett på innfartsparkering kan nyttast som billett på
- 434 kollektivtrafikk.
- 435 • Sørge for nok kvalifiserte bussjåførar gjennom utdanningsløp utvikla i tett samarbeid med
- 436 busselskapa.
- 437 • Sørge for betre korrespondanse mellom ulike transportmiddel.
- 438 • Jobbe fram felles og saumlaust billettsystem mellom tog, båt, ferje og buss.
- 439 • Opne opp for at destinasjonsselskap kan utvikle og selje billettpakker til turistar på vegne av
- 440 fylkeskommunen.
- 441 • Halde fram arbeidet med å utvikle eit betre billetteringssystem, inkludert sanntid-system og
- 442 app-funksjon i heile fylket.
- 443 • Opprette ordningar med meir fleksible billettar og kollektivprodukt, tilpassa nye
- 444 reisemønster med føremål om å auke tal reisande med kollektiv.
- 445 • Legge til rette for at folk i vekstområde kan bli kollektivtrafikkbrukarar, og at vekst i
- 446 personreiser så langt som mogleg skal bli dekkja av kollektivtilbod.
- 447 • Innføre nye og fleksible kollektivløysingar tilpassa behova i distrikta
- 448 • Innføre eigen sentrumstakst på kollektivtrafikk i sentrale delar av Bergen.
- 449 • Gjennomgå takstsonestrukturen i heile Vestland.
- 450 • Innføre reklame på fylkeskommunal kollektivtrafikk og bruke inntekta på lågare pris og betre
- 451 tilbod.
- 452 • At Vestland må vere først ute til å ta i bruk ny teknologi samtidig som vi sikrar gode
- 453 alternativ til dei som ikkje kan nytte digitale løysingar.
- 454 • Sjø på moglegheita for å finansiere busserfikatet for studentar, unge pensjonistar og andre
- 455 som kan bidra til å auka rekrutteringa til yrket.
- 456 • Samarbeide med andre fylkeskommunar for å lage gode kollektivforbindelsar.
- 457

458 Ferjer og hurtigbåt

459 Effektive samband, trygg drift, moderne materiell og god kapasitet er viktig for at hurtigbåt- og
 460 ferjesambanda ikkje skal bli opplevd som unødvendige flaskehalsar. Det er viktig å satse på nye
 461 grøne løysingar på ferje og båt, samstundes som vi løyser det som er vår viktigaste oppgåve, at
 462 Vestland fylke har eit tilbod som effektivt flytter folk og varer.

463

464 Vestland Høgre vil:

- 465 • Ha sterkt fokus på ruteproduksjon, kapasitet, driftstryggleik og miljø.
- 466 • Arbeide for best mogeleg ferje- og hurtigbåttilbod, med hyppige avgangar og god kapasitet
- 467 med null- og lågutslepp, der det let seg gjere.
- 468 • Sikre tilstrekkeleg reserveferjekapasitet ved driftsavbrot.
- 469 • All endring i ferje- og båttilbod skal bli gjennomført i samarbeid med kommunar det
- 470 vedkjem.
- 471 • Sikra at alt nytt ferje og båtmateriell er universelt utforma.

- 472
- Opne opp for reklamefinansiering på hurtigbåt- og ferjesambanda i fylket.

473 Fly

474 Fly er viktig for vår totale infrastruktur i Vestland. Høgre vil difor styrke tilbodet ved lufthamnene
475 våre, og sikra at vi har eit godt reisetilbod i heile fylket.

476

477 Vestland Høgre vil:

- 478 • Vidareutvikle Flesland som regional lufthamn.
- 479 • Vidareutvikle tilbodet ved lufthamnene i Florø, Førde, Sogndal, Stord og Sandane.
- 480 • Jobbe for å få tilbake FOT-ruta mellom Bergen- Førde.
- 481 • Jobbe for nye FOT-ruter mellom Sogn og Fjordane, Stavanger og Trondheim.
- 482 • Jobbe for at Vestland blir leiande på elfly med pilot på ruta Bergen-Førde.

483

484 Sjø- og skipstrafikk

485 Sjø- og skipstrafikk er heilt essensielt for næringslivet og innbyggjarar i Vestland. Dei neste åra må vi
486 fortsette å kutta utslepp i sektoren, og jobbe for at vi får flytta meir av transporten frå veg til sjø.

487

488 Vestland Høgre vil:

- 489 • Jobbe for å få snarleg realisering av Stad skipstunnel.
- 490 • Jobbe for elektrifisering av dei større hamnene i fylket, med vekt på cruisehamner og
491 hamner i område med periodevis dårleg luftkvalitet.
- 492 • Fortsette arbeidet med å flytte godshamna til Ågotnes.
- 493 • Jobbe for at ENOVA gir støtte til utbygging av nullutsleppsteknologi for ferjer og hurtigbåtar.
- 494 • Arbeide for moderne lokale og regionale fiskerihamner.

495

496

497 Kultur, frivillighet og idrett

498 Idretten i Vestland

499 Høgre skal vere ein aktiv bidragsytar som støttar opp om bredde, mangfald og kvalitet i idretten,
500 både organisert og uorganisert. Satsing på breiddeidretten i Vestland er ei forutsetning for
501 toppidretten. Vestland Høgre vil arbeide for at flest mogleg kan vere fysisk aktive og gjennom det få
502 gode opplevingar, betre helse og oppleve idrettsglede.

503

504 Vestland Høgre vil:

- 505 • Jobbe for meir tilskot til idrettsanlegg i regionen og prioritere ressursane til regionale
506 idrettsanlegg og andre idrettsanlegg med fleirbruksmoglegheiter
- 507 • Arbeide for framleis godt samarbeid med dei foreiningar og grunneigarar som legg til rette
508 for friluftsliv
- 509 • Støtte prosjekt som idrettslag og andre frivillige organisasjonar set i gang for å inkludere
510 fleire i idretten
- 511 • Vere med å sikre utvikling av e-sport i Vestland
- 512 • Støtte opp om Idrettsklynge Vest si store suksess for barn og unge si fysiske og psykiske
513 helse.

514

515 Kultur

516 For å sikre utvikling i kulturtilboda i Vestland treng vi eit godt samarbeid mellom dei profesjonelle,
517 frie og frivillige organisasjonar. Det er behov for gode arenaer og kompetanseutvikling blant
518 aktørane for å utfordre og utfylle det tilbodet som finnast i regionen.

519

520 Vestland Høgre vil:

- 521 • Støtte opp under det frivillige kulturlivet
- 522 • Forenkle og redusere søknadsbyråkratiet i kultursektoren
- 523 • Vil gjere biblioteka meir tilgjengeleg ved å finansiere auka digital satsing
- 524 • Sikre gode vilkår for musea
- 525 • Arbeide for at den samla samfunnsdokumentasjonen i regionen vert teke vare på og
526 formidla
- 527 • Slå saman kulturmidlar og tilskot til profesjonell kultur for å forenkle systemet
- 528 • Sikre økonomisk finansiering til regionale ungdomsparti.

529

530 Frivillighet

531 Det skal vere attraktivt å vere frivillig i Vestland. Det krev tiltak og samarbeid i små og store
532 organisasjonar. Det frivillige kulturlivet er eit samlingspunkt for svært mange, og fungerer som
533 ryggraden til aktivitetar og arrangement som skjer i fylket vårt. Vestland Høgre skal vere en pådrivar
534 for å legge til rette for auka frivillighet i alle deler av regionen.

535

536 **Vestland Høgre vil:**

- 537 • Legge til rette for at frivilligheten kan nytte seg av offentlige bygg
- 538 • Legge til rette for samskaping mellom frivillig sektor og fylkeskommunen gjennom dialog,
539 samarbeid og medverknad.

540

541

542 Helse

543 Folkehelse- aktiv heile livet

544 Høgre ønsker at folk kan vere aktive heile livet gjennom å arbeide for eit aldersvennleg samfunn.
545 Folkehelse famnar om livskvalitet, tryggleik, trivsel og gode nærmiljø – og skal vere eit viktig
546 satsingsområde og ein berebjelke i by og bygd. Høgre ønsker å styrke verdiar som gjev
547 enkeltmenneske og grupper betre høve til ansvar, deltaking, meistring og kontroll over eige liv og
548 situasjon. God folkehelse gjev god psykisk helse.

549

550 Vestland Høgre vil:

- 551 • Bidra til å utvikle møteplasser for å skape levende samfunn i by og bygd.
- 552 • Legge til rette for fleire treffpunkt og møteplassar mellom generasjonar.
- 553 • Arbeide saman med kommunar, frivillige organisasjonar og næringsliv for å utvikle universelt
554 utforma turløyper og stiar i bygder og grender.
- 555 • Støtte prosjekt for å få flere til å mestre digitale verkøy.

556 Tannhelse

557 Tannhelse heng ofte saman med øvrig helse, og må i større grad sjåast på som ein del av kroppen.
558 Høgre ynsjer å vri ressursbruken innan tannhelse frå generelle undersøkingar over mot
559 førebyggjande arbeid i dei prioriterte gruppene, og at tannklinikstrukturen tek i vare nærleik og
560 forsvarleg reisetid i heile fylket.

561

562 Vestland Høgre vil:

- 563 • Sikre at tannhelsetenesta skal satse på kvalitet og bidra til å fremme god helse for folk i
564 Vestland.
- 565 • Jobbe for en pilot der vi overfører ansvar for tannhelse til de kommunane som ynsjer det.
- 566 • Opne opp for at private klinikkar kan ta over for det offentlege tannhelsetenesta gjennom
567 anbod for å sikre tilbodet i distrikta.
- 568 • Satse vidare på førebyggjande tannpleie for å motivere barn, unge og eldre til sunt kosthald
569 og regelmessig tannstell.
- 570 • Sikre gode tannhelsetilbod til tortur- og valdsutsette, og pasientar med sterk angst for
571 tannbehandling.
- 572 • Satse på etter- og vidareutdanning av tannhelsepersonell.
- 573 • At det førebyggjande arbeidet og tannpleie for pleietrengjande og bebuarar på
574 omsorgsbustader- og sjukeheim styrkes.

575

576 **Dissensbegrunnelse for dissens 2;**

577 Mindretallet meiner at i lys av energikrisa og den europeiske krigen vi står opp i, ikkje kan la
578 kommunane få lokal vetorett i energispørsmål av nasjonal- og internasjonal betydning. Mindretallet
579 ser ikkje for seg å bygge ut dei finaste naturområda våre, men at ein startar med å utgreie områder
580 som allereie er utsett for ingrep, industriområder, mm.